

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BUNGE LA TANZANIA**

MKUTANO WA TATU

YATOKANAYO NA KIKAO CHA NANE

29 APRILI, 2016

MKUTANO WA TATU - YATOKANAYO NA KIKAO CHA NANE
TAREHE 29 APRILI, 2016

I. DUA:

Saa 3.00 asubuhi Mhe. Dkt. Tulia Ackson (Naibu Spika) alisoma Dua na kuliongoza Bunge.

MAKATIBU MEZANI:

1. Ndg. Neema Msangi
2. Ndg. Joshua Chamwela

II. MASWALI:

Maswali yafuatayo yaliulizwa na Wabunge:-

OFISI YA WAZIRI MKUU:

Swali Na.61 – Mhe. Mariam Nassoro Kisangi

Swali la nyongeza: Mhe. Mariam Nassoro Kisangi

Swali Na. 62: Mhe. Saum Heri Sakala

Swali la nyongeza: Mhe. Saum Heri Sakala

Swali Na. 63: Mhe. Stella Ikupa Alex

Swali la nyongeza: Mhe. Stela Ikupa Alex

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

Swali Na. 64: Mhe. Abdallah Dadi Chikota

Swali la nyongeza: Mhe. Abdallah Dadi Chikota

Swali Na. 65: Mhe. Silafu Jumbe Maufi

Swali la nyongeza: Mhe. Silafu Jume Maufi

WIZARA YA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAZI:

Swali Na. 66: Mhe. Silvestry Francis Koka

Swali la nyongeza: Mhe. Silvestry Francis Koka

Swali Na. 67: Mhe. Stephen Hillary ngonyani

Swali la nyongeza: Mhe. Stephen Hilary Ngonyani

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

Swali Na. 68: Mhe. Saed Ahmed Kubenea

Swali la nyongeza: Mhe. Saed Ahmed Kubenea

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

Swali Na. 69: Mhe. Yahya Omary Massare

Swali la nyongeza: Mhe. Yahya Omary Massare

Swali Na. 70: Mhe. Risala Said Kabongo

Swali la nyongeza: Mhe. Risala Said Kabongo

Swali Na. 71: Mhe. Boniventura Destery Kiswaga

Swali la nyongeza: Mhe. Boniventure Destery Kiswaga

III. MATANGAZO:

- Mhe. Abdallah Khamis Ulega – anawatangazia Waislam wote wahudhurie Swala ya Ijumaa katika Msikiti wa Ghadafi.
- Mhe. Jenista Joakim Mhagama anawatangazia Wabunge wa CCM wakutane leo saa 9.00 alasiri kwenye ukumbi wa Msekwa.
- Kamati ya Kilimo, Mifugo na Maji ikutane saa 7 mchana kwenye ukumbi Na. 229 jengo la Utawala.
- Kamati ya Mambo ya Nje, Ulinzi na Usalama ikutane saa 7.30 Mchana kwenye ukumbi wa Hazina.
- Kamati ya Utendaji ya CPA Tanzania ikutane saa 8,00 mchana kwenye ukumbi Na. 227 Jengo la Utawala.

WAGENI:

- Wageni 20 wa Mhe. Anthony Peter Mavunde kutoka Chuo cha Mipango Dodoma.
- Wageni 3 wa Mhe. Khadija Salim Ally.
- Wageni wa Waheshimiwa Rashid Akbar Ajali, Esther Matiko, Jasson Rweikiza, Japhary Raphael Michael na Willy Quambalo Qulwi.
- Wanafunzi na Walimu kutoka St. Marks Dodoma.
- Wanafunzi wa Kitivo cha Sheria kutoka Chuo Kikuu cha Dodoma.

MWONGOZO WA SPIKA:

- i. Mhe. John Wegesa Heche aliomba mwongozo kupitia Kanuni ya 68(7) kwamba Naibu Waziri Ofisi ya Rais (TAMISEMI) ametoa majibu yasiyoridhisha kwa swali Na. 64 lililohusu posho ya mwezi kwa Wenyeviti wa Vijiji na hivyo aliomba majibu sahihi yatolewe.

Mhe. Naibu Spika aliahidi kutoa mwongozo wa suala hilo baadae.

- ii. Mhe. Juliana Daniel Shonza aliomba mwongozo kupitia Kanuni ya 149 kwamba Mheshimiwa Upendo Furaha Peneza amevaa mavazi yasiyo rasmi Bungeni.

Mhe. Naibu Spika alieleza kuwa kwa kuwa hajamuona Mhe. Upendo Peneza jinsi alivyovaa atatoa mwongozo mara baada ya kujiridhisha kwamba mavazi aliyovaa siyo rasmi kwa mujibu wa Kanuni za mavazi rasmi Bungeni kwa Wabunge Wanawake.

IV. HOJA ZA SERIKALI

Hoja ya Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI, Utumishi na Utawala Bora) iliendelea na wafuatao walipata nafasi ya kuchangia:-

43.	Mhe. Dua William Nkurua	-	CCM
44.	Mhe. Subira Khamis Mgalu	-	CCM
45.	Mhe. Venance Methusala Mwamoto	-	CCM
46.	Mhe. Boniphace Mwita Getere	-	CCM
47.	Mhe. Josephine Johnson Genzabuke	-	CCM
48.	Mhe. Azza Hillal Hamad	-	CCM
49.	Mhe. Edwin Mgante Sannda	-	CCM
50.	Mhe. Conchesta Leonce Lwamlaza	-	CHADEMA
51.	Mhe. Grace Sindato Kiwelu	-	CHADEMA
52.	Mhe. Savelina Silvanus Mwijage	-	CUF
53.	Mhe. Ridhiwani Jakaya Kikwete	-	CCM
54.	Mhe. Hussein Mohammed Bashe	-	CCM
55.	Mhe. John Peter Kadutu	-	CCM
56.	Mhe. Shaaban Omar Shikilindi	-	CCM
57.	Mhe. Moshi Selemani Kakoso	-	CCM
58.	Mhe. Daniel Nsanzugwanko	-	CCM

TANGAZO:

- Zoezi la *Biometric Registration* litaanza kutumika siku ya Jumatatu tarehe 2 Mei, 2016, Wabunge wasiojisajili wafanye hivyo maana hakutakuwa na fomu za kusaini.
- Wabunge wazingatie kanuni zinazohusu staha ndani ya Bunge, kwa mfano kuongea na simu au kukatiza kati ya Spika na Mbunge anayechangia.

V. KUSITISHA BUNGE

Saa 7.00 mchana Bunge lilisitishwa hadi saa 10.00 jioni.

VI. BUNGE KUREJEA

Saa 10.00 jioni Bunge lilirejea na kuongozwa na Mwenyekiti wa Bunge, Mhe. Andrew John Chenge. Uchangiaji wa Hotuba ya Ofisi ya Rais uliendelea kwa Wabunge wafuatao kuchangia:-

59.	Mhe. Cosato David Chumi	-	CCM
60.	Mhe. Cecilia Daniel Paresso	-	CHADEMA
61.	Mhe. Ester Nicholas Matiko	-	CHADEMA
62.	Mhe. Rashid Ali Abdallah	-	CUF
63.	Mhe. Josephat Sinkamba Kandege	-	CCM
64.	Mhe. Mussa Azzan Zungu	-	CCM
65.	Mhe. Boniventura Destery Kiswaga	-	CCM
66.	Mhe. Maida Hamad Abdallah	-	CCM
67.	Mhe. Hassan Elias Masala	-	CCM
68.	Mhe. Khalfan Hilary Aeshi	-	CCM
69.	Mhe. Saed Ahmed Kubenea	-	CHADEMA
70.	Mhe. Mwita Mwikwabe Waitara	-	CHADEMA

MWONGOZO

- Mhe. Jenista Mhagama aliomba Mwongozo juu ya Matamshi ya Mhe. Mwikwabe Waitara kutumia jina la Rais vibaya alimwomba mchangiaji ajielekeze kwenye Hoja na aache kutumia jina la Rais.
- Mwenyekiti alimtaka Mhe. Mwita Waitara afute maneno aliyotumia na aendelee na mjadala. Mchangiaji alifuta maneno yake na kuendelea kuchangia.

71.	Mhe. Halima Ali Mohamed	-	CUF
72.	Mhe. Prof. Anna Kajumulo Tibaijuka	-	CCM
73.	Mhe. Stephn Hilaly Ngonyani	-	CCM
74.	Mhe. Danstun Luka Kitandula	-	CCM
75.	Mhe. Joseph Livingstone Lusinde	-	CCM
76.	Mhe. Rose Kamil Sukum	-	CHADEMA
77.	Mhe. Julius Kalanga Lazier	-	CHADEMA
78.	Mhe. Vedasto Edgar Ngombale	-	CUF
79.	Mhe. Stanslaus Shing'oma Mabula	-	CCM
80.	Mhe. Njalu Daudi Silanga	-	CCM
81.	Mhe. Innocent Lugha Bashungwa	-	CCM

MIONGOZO YA SPIKA

1. Mhe. Ally Saleh Ally aliomba mwongozo kupitia Kanuni ya 68(7) juu ya matumizi ya jina la Rais kwa dhihaka, kwamba kwa kuzingatia uhuru wa majadiliano Bungeni je Kanuni zinakataza kabisa Wabunge kutaja jina la Rais wanapojadili, hasa Wabunge wa Upinzani.
2. Mhe. Mwita Mwikwabe Waitara aliomba mwongozo kwanza kukanusha kuwa Mhe. Joseph Lusinde hajawahi kuwa mwalimu wake wa siasa, na pia aliomba mwongozo mwingine kuhoji kauli ya Mhe. Stanslaus Mabula kwamba inakuwaje Wabunge wa Upinzani sasa wameanza kuchangia mijadala ya Bajeti, wakati walishatoa uamuzi wa kumuunga mkono Kiongozo wa Upinzani Bungeni kwa kutochangia mijadala ya Bajeti inayoendelea kwa kuwa Bunge linawanyima haki Wananchi ya kuona matangazo ya Bunge moja kwa moja.
3. Mhe. Nape Moses Nnauye aliomba mwongozo kupitia Kanuni ya 68(7) kwamba wakati Mheshimiwa Mwita Mwikwabe Waitara anachangia alitumia maneno yenye tafsiri ya kukashfu Bunge letu kuwa ni kibogoyo, halina uwezo na ni butu, kauli ambazo zinadharirisha na kushusha heshima ya Bunge na hivyo alimtaka Mbunge athibitisha au kufuta kauli zake.

Naibu Spika alieleza kuwa kiti hakilazimiki kutoa majibu hapo hapo na hivyo atatoa miongozo hiyo kwa wakati muafaka.

MATANGAZO

- Kesho Jumamosi tarehe 30/4/2016 kutakuwa na Kikao cha Bunge kuanzia saa 3 – 8 mchana.
- Wabunge wanakaribishwa kwenye maadhimisho ya Mei Mosi Jumapili uwanja wa Jamhuri Dodoma.
- Wabunge wanakumbushwa kuchukua nyaraka zao kwenye Pigeon Holls.

VII. KUAHIRISHA BUNGE

Saa 2:00 Usiku Mwenyekiti aliahirisha Bunge hadi siku ya Jumamosi tarehe 30/4/2016 saa 3.00 asubuhi.

DODOMA
29 APRILI, 2015

DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE